

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ
กรณีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีหนังสือที่ ยธ ๐๔๐๘/๑๐๔๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินคดีกรณี คณะบุคคลใช้ชื่อว่า กลุ่มพัฒนาเจ้าของสวนสงเคราะห์คลองแวง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอสระเดา จังหวัดสงขลา มีพฤติการณ์หลีกเลี่ยงภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ด้วยการสมัครเป็น สมาชิกสมทบของชุมชนสหกรณ์ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสยท.) แล้วทำการซื้อขาย น้ำยางสดกับบุคคลทั่วไปโดยไม่ต้องเสียภาษี เหตุเกิดระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ที่ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอสระเดา จังหวัดสงขลา เป็นคดีพิเศษที่ ๑๑/๒๕๕๐

คณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว เห็นว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจริง เป็นความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร และมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐต้องขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากรทั้งสิ้น ประมาณ ๓๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นคดีความผิดตามประมวลรัษฎากร ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากรรวมเบียดปรับและเงินเพิ่มตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเป็นคดีพิเศษและอยู่ในอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ แต่เนื่องจากข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ บัญญัติว่า “นับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เว้นแต่การดำเนินคดีอาญา ตามคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร” กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงได้แจ้งกรมสรรพากร ให้มอบหมายเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรมาร้องทุกข์กล่าวโทษ แต่ขณะนั้นกรมสรรพากรยังมิได้มอบหมายให้ผู้ใดมาร้องทุกข์กล่าวโทษแต่อย่างใด

กรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ได้ มีมติรับคดีนี้เป็นคดีพิเศษแล้วตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลรัษฎากรที่อยู่ใน บัญชีท้ายกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดี พิเศษ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และเข้าลักษณะความผิดที่เป็นคดีพิเศษในข้อ ๑ ของบัญชี

ท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๒) ฯ ซึ่งกำหนดให้คดีความผิดอาญาตามประมวลรัษฎากรที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากรรวมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไปเป็นคดีพิเศษ และอยู่ในอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ จึงมีอำนาจที่จะดำเนินคดีได้โดยไม่ต้องให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรมาร้องทุกข์กล่าวโทษตามเงื่อนไขบังคับแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว แต่เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามความถูกต้อง เหมาะสม และรวดเร็ว จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษว่าในการสอบสวนคดีพิเศษที่เป็นความผิดตามประมวลรัษฎากรนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ทำการสอบสวนแล้วพบว่าการกระทำความผิดตามประมวลรัษฎากรเกิดขึ้น และได้แจ้งให้กรมสรรพากรมอบหมายให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรมาร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แต่ก็ไม่ได้มีการมอบหมายให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรมาร้องทุกข์กล่าวโทษกรมสอบสวนคดีพิเศษมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินคดีต่อไปจึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษเข้าร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เช่นนี้ จะถือได้ว่าการสอบสวนดังกล่าวเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (กรมสอบสวนคดีพิเศษ) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) แล้วมีความเห็นเป็นสองฝ่ายดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐เป็นเรื่องการกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรของเจ้าพนักงานตำรวจ โดยห้ามมิให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เว้นแต่การดำเนินคดีอาญาตามคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร ดุจเดียวกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่กำหนดเงื่อนไขในการดำเนินคดีอาญาของพนักงานสอบสวน เช่น การห้ามพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนในคดีความผิดต่อส่วนตัว เว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ ตามมาตรา ๑๒๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งการสอบสวนโดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวถือเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบ

ในกรณีตามที่หารือมานี้ก็เช่นเดียวกัน เมื่อประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าวกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรของเจ้าพนักงานตำรวจ ซึ่งหากเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ก็ถือว่าการสอบสวนที่กระทำไปนั้นไม่ชอบ พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกา (ประชุมใหญ่) ที่ ๔๒๗/๒๕๒๕^๑ ดังนั้น หากคดีอาญาตามประมวลรัษฎากรเป็นคดีพิเศษตาม

^๑ คำพิพากษาศาลฎีกา (ประชุมใหญ่) ที่ ๔๒๗/๒๕๒๕ สรุปความได้ว่า เจ้าพนักงานตำรวจจะดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้ก็ต่อเมื่อเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรซึ่งมี

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งอยู่ในอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ก็จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ๑ เช่นกัน กล่าวคือพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวนดำเนินคดี เว้นแต่มีคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร มิฉะนั้น จะต้องถือว่าเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่มีบทบัญญัติในมาตราใดที่จะยกเว้นเงื่อนไขในเรื่องคำขอให้ดำเนินคดีของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรตามที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ ดังกล่าวแต่อย่างใด การที่กฎหมายกำหนดให้คดีความผิดตามประมวลรัษฎากรที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากรรวมเบียดปรับและเงินเพิ่มตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป เป็นคดีพิเศษและอยู่ในอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้ใช้วิธีการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ เพื่อประโยชน์ที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ^๒ เท่านั้น จะถือว่าเป็นการยกเว้นประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ๑ ไม่ได้ เพราะประกาศของคณะปฏิวัตีดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะไม่ให้เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสอบสวนเข้ามาดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดตามประมวลรัษฎากรโดยลำพัง^๓ ทั้งนี้ ไม่ว่าเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสอบสวนนั้นจะเป็นเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ตาม

เฉพาะแต่ข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดกรมสรรพากรร้องขอเท่านั้น หากได้มีข้อยกเว้นให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับในกรณีความผิดซึ่งหน้าแต่อย่างใดไม่ ฉะนั้น เมื่อเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรมิได้มีคำขอให้ดำเนินคดี เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนดำเนินคดี การสอบสวนที่ได้กระทำไปจึงไม่ชอบ พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ ทั้งนี้ มิได้มีผลเป็นการลบล้างอำนาจสืบสวนและสอบสวนของพนักงานสอบสวน

^๒ หมายเหตุท้ายกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่คดีความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร เฉพาะคดีที่มีความเสียหายเป็นจำนวนสูงมาก หรือมีความซับซ้อน หรือมีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมหรือมีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ จำเป็นต้องใช้วิธีการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ ในการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหลายเพื่อที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย สมควรกำหนดให้เป็นคดีพิเศษเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

^๓ คำพิพากษาศาลฎีกา (ประชุมใหญ่) ที่ ๔๒๗/๒๕๒๕ ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญบางตอน

“ดังนี้ จึงเห็นเจตนารมณ์ของประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ได้ว่า ไม่ประสงค์จะให้เจ้าพนักงานตำรวจเข้ามาดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดตามประมวลรัษฎากรโดยลำพัง หากแต่ประสงค์ให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้เป็นผู้ใช้ดุลพินิจว่าสมควรจะดำเนินคดีอาญากับผู้ใดหรือไม่ ทั้งนี้ แล้วแต่ความจำเป็นในการจัดเก็บภาษีอากรเป็นรายๆ ไป และเพื่อให้บรรลุผลในการขจัดภาระของพ่อค้าประชาชนที่จะต้องชี้แจงแสดงหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายดังคำปรารภในตอนต้นแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้นั่นเอง”

อนึ่งมาตรา ๒๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ ก็ได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี แสดงให้เห็นว่าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีลักษณะเช่นเดียวกันกับเจ้าพนักงานตำรวจตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวนั่นเอง

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะใช้บังคับกับการตรวจสอบการชำระภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ดังปรากฏในคำปรารภของประกาศ คือ “โดยที่ในปัจจุบันเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรและเจ้าพนักงานตำรวจต่างมีอำนาจในการตรวจสอบการชำระภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ทำให้พ่อค้าประชาชนมีภาระต้องชี้แจงแสดงหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย สมควรจัดภาระดังกล่าวด้วยการให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรดำเนินการไปแต่ฝ่ายเดียว และโดยที่สมควรเร่งรัดการตรวจสอบภาษีอากรให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้” ข้อ ๒^๕ ของประกาศของคณะปฏิวัติจึงกำหนดห้ามมิให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เว้นแต่การดำเนินคดีอาญาตามคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้ในภายหลังซึ่งมีความมุ่งหมายปรากฏในเหตุผลในการประกาศใช้ คือ “ตามที่ได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่กระทรวงยุติธรรมโดยจัดให้มีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีอาญาบางประเภทที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดี

^๔ มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี

ให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษเพียงเท่าที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีจำเป็นอธิบดีจะสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างกรมสอบสวนคดีพิเศษผู้หนึ่งผู้ใดที่มีใช้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเพื่อปฏิบัติงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวกับการสืบสวนเป็นการเฉพาะก็ได้

ในการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสาม ให้ผู้นั้นเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการมอบหมาย และการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ กคพ. กำหนด

^๕ ข้อ ๒ นับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เว้นแต่การดำเนินคดีอาญาตามคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร

พิเศษ และโดยที่คดีดังกล่าวจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนและสอบสวน รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรกำหนดให้มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ และวิธีการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการเฉพาะ” ซึ่งส่งผลให้การดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างออกไปจากการสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น การดักข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีพิเศษ การเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การมีบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาคดีพิเศษในบางคดี การมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในคดีพิเศษคดีหนึ่งคดีใด ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินคดีดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในกรณีนี้ปรากฏว่า กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้คดีความผิดตามมาตรา ๓๗^๖ แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากรรวมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไปเป็นคดีพิเศษ ดังนั้น พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจึงมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓^๗ และมาตรา ๒๓/๑^๘ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ดังนั้น การสอบสวนคดีพิเศษที่เป็นความผิดอาญาตามประมวลรัษฎากรจึงไม่จำเป็นต้องมีเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรมาร้องขอตามเงื่อนไขในประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว การสอบสวนคดีพิเศษในกรณีนี้จึงเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

^๖ มาตรา ๓๗ ผู้ใด

(๑) โดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจ แจ้งข้อความเท็จหรือให้ถ้อยคำเท็จหรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๘ มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้น เพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นตามระเบียบที่ กคพ. กำหนด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีนี้เป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมายกับความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อันเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องมีการพิจารณาวินิจฉัยโดยรอบคอบเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการต่อไป สมควรรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาคณะอื่นด้วย จึงเสนอให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดให้มีการประชุมร่วมกันของกรรมการกฤษฎีกาเพื่อปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง^๔ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมร่วมกันของกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๑ และคณะที่ ๑๒ เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๑ และคณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (กรมสอบสวนคดีพิเศษ) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ ในการสอบสวนคดีพิเศษที่เป็นคดีความผิดตามประมวลรัษฎากรนั้น พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจที่จะดำเนินคดีได้โดยไม่ต้องให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรมีคำขอ ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ดังที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ กำหนดไว้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๑ และคณะที่ ๑๒) เห็นว่า การดำเนินคดีพิเศษที่เป็นคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษนั้น ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ฯ กำหนดไว้ โดยต้องมีคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรดังความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ฝ่ายที่หนึ่งดังกล่าวข้างต้น

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๔ ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ตุลาคม ๒๕๕๑